

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Opinia Rady Przejrzystości
nr 187/2020 z dnia 27 lipca 2020 roku
w sprawie zalecanych technologii medycznych, działań
przeprowadzanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz
warunków realizacji tych programów, dotyczących profilaktyki
uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych

Rada Przejrzystości opiniuje pozytywnie projekt programu polityki zdrowotnej „Profilaktyka uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych u młodzieży i młodych dorosłych”, pod warunkiem:

- 1. rozdzielenia grup wiekowych młodzieży i dorosłych oraz*
- 2. sformułowania osobnych zaleceń dla profilaktyki uzależnień od alkoholu, od środków narkotycznych i od tytoniu.*

Uzasadnienie

Opracowania danych literaturowych przez najpoważniejszą organizację profesjonalnie zajmującą się oceną dowodów naukowych odnośnie skuteczności i skutków ubocznych programów profilaktycznych tj. US Preventive Services Task Force (USPSTF) wskazują na odmienności w dowodach naukowych dla grup wiekowych i dla rodzaju uzależnienia.

Odnośnie Skringingu i Poradnictwa Behawioralnego dla Redukcji Niezdrowej Konsumpcji Alkoholu u Młodzieży i Dorosłych w roku 2018 sformułowano dwa stanowiska.

- 1. USPSTF rekomenduje prowadzenie w podstawowej opiece zdrowotnej badań przesiewowych (skriningu) w kierunku niezdrowej konsumpcji alkoholu wśród dorosłych w wieku 18 lat lub starszych, w tym kobiet w ciąży i udzielanie osobom pijącym ryzykownie lub niebezpiecznie krótkiej porady behawioralnej dla zmniejszenia niezdrowego spożycia alkoholu.*
- 2. USPSTF konkluduje, iż aktualne dowody naukowe są niewystarczające aby oszacować bilans korzyści i szkód prowadzenia w podstawowej opiece zdrowotnej przesiewu i krótkiej porady behawioralnej odnośnie spożycia alkoholu przez młodzież w wieku 12 do 17 lat.*

Oдноśnie niezdrowego użycia narkotyków USPSTF zajęło stanowisko w czerwcu bieżącego roku. Sprowadza się ono podobnie do dwóch konkluzji.

- 1. W odniesieniu do dorosłych w wieku 18 lat i starszych – USPSTF rekomenduje skrining poprzez zadawanie pytań o niezdrowe użycie narkotyków. Przesiew winien być implementowany gdy możliwe jest zaoferowanie precyzyjnej diagnostyki, skutecznego leczenia i odpowiedniej opieki lub skierowanie do nich.*
- 2. Oдноśnie młodzieży USPSTF konkluduje, iż aktualne dowody naukowe są niewystarczające aby oszacować bilans korzyści i szkód prowadzenia skriningu w kierunku niezdrowego używania narkotyków w tej grupie wiekowej.*

Jak widać rekomendacje są zupełnie odmienne dla dwóch grup wiekowych, bo odmienne są dowody naukowe wynikające z badań.

Ponadto - poszczególne rodzaje uzależnień są oceniane w badaniach niezależnie i rekomendacje USPSTF to oddają – przykładowo w przypadku alkoholu zalecając krótką interwencję behawioralną, a w przypadku narkotyków zapewnienie objęcia pacjenta specjalistyczną opieką. Polecają wykonywanie skriningu alkoholowego przez placówki medyczne, a narkotykowego nie.

Zalecane przez AOTMiT działania profilaktyczne w zakresie uzależnień muszą uwzględniać szczegóły dowodów naukowych i unikać nie potwierdzonych empirycznie uogólnień.

Tryb wydania opinii

Opinię wydano na podstawie art. 48aa ust. 1, w zw. z art. 31s ust. 6 pkt 3a ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1373 z późn. zm.), z uwzględnieniem raportu w sprawie zalecanych technologii medycznych, działań przeprowadzanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz warunków realizacji tych programów nr: OT.423.6.2019 „Profilaktyka uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych u młodzieży i młodych dorosłych”, data ukończenia: lipiec 2020 r.